

MODALITY REVIEW

by Seda Sürel

INTRODUCTION

1. Function

Modal structures express the speaker's evaluation of an action.

They indicate:

- necessity
- obligation
- possibility or ability
- lack of necessity

The action itself does not change.

The degree and source of necessity or possibility changes.

2. Forms

Modal meaning in Turkish appears in two structural types:

Verbal modal suffixes

- -meli / -mali
- -(y)ebil / -(y)abil

Nominal modal constructions

- infinitive + gerek / gerekmez
- infinitive + zorunda / zorunda değil

3. Morphology

A) -meli / -mali (necessity suffix)

Form:

verb stem + -meli / -mali + personal ending

Four-way vowel harmony applies.

a / ı group

- yapmaliyım
- yapmalısın
- yapmalı
- yapmalıyız
- yapmalısınız
- yapmalılar

MODALITY REVIEW

by Seda Sürel

e / i group

- gelmeliyim
- gelmelisin
- gelmeli
- gelmeliyiz
- gelmelisiniz
- gelmeliler

o / u group

- olmaliyim
- olmalisin
- olmalı
- olmaliyiz
- olmalisınız
- olmalilar

ö / ü group

- görmeliyim
- görmelisin
- görmeli
- görmeliyiz
- görmelisiniz
- görmeliler

Negation (directly on the verb stem):

verb stem + -me / -ma + -meli / -mali

- gitmemeliyim
- gelmemelisin
- yapmamalı

B) -(y)ebil / -(y)abil (possibility / ability)

Affirmative form:

verb stem + (-y-) + -ebil / -abil + tense / person

- yapabilirim
- gelebilir
- okuyabildi
- konuşabilecek

MODALITY REVIEW

by Seda Sürel

Negative form (CRITICAL RULE):

In negative ability, –ebil drops.

Form:

verb stem + –A–m– + tense / person

- yapamam
- gelemeziz
- okuyamadı
- konuşamayacak

This –A–m– sequence is a fixed negative-ability pattern.

C) gerek / gerekmez (nominal necessity)

Impersonal structure (general necessity)

Form:

verb stem + –mAk / –mEk (infinitive) + gerek / gerekmez

- gitmek gerek
- beklemek gerekmez

No personal reference.

The necessity is general or situational.

Personal structure (possessive verbal noun)

Form:

verb stem + –mA / –mE (verbal noun) + possessive ending + gerek / gerekmez

The possessive suffix attaches to the verbal noun, not to gerek.

- gitmem gerek
- gelmen gerek
- çıkışması gerek
- konuşmamız gerek

Negation is part of the modal word:

- gitmem gerekmez
- gelmen gerekmez

MODALITY REVIEW

by Seda Sürel

D) **zorunda / zorunda değil (external obligation)**

Form:

verb stem + -mAk / -mEk (infinitive) + zorunda

- çalışmak zorundayım
- erken kalkmak zorunda
- gitmek zorunda değilsin

Negation is expressed with **değil**, not with **-mA**.

4. Structural Guide

Modal meaning appears through three different mechanisms:

1. Verbal suffixes
2. -meli / -mali
3. -(y)ebil / -(y)abil
4. Negative ability
5. verb stem + -A-m-
6. Nominal predicates
7. infinitive (-mAk) + gerek / zorunda
8. verbal noun (-mA + possessive) + gerek

Negation follows structure-specific rules and must not be generalized.

5. Usage

-meli / -mali

Speaker-based, subjective necessity.

Advice, expectation, personal judgment.

gerek / gerekmez

Situational or practical necessity.

More neutral, less personal.

zorunda / zorunda değil

External obligation.

Rules, duties, no real alternative.

-(y)ebil / -A-m-

Possibility, ability, or limitation.

MODALITY REVIEW

by Seda Sürel

Examples

-meli / -mali

Erken kalkmaliyim.

— I must wake up early.

Daha dikkatli olmalisin.

— You should be more careful.

gerek / gerekmez

Bu raporu bugün bitirmem gerek.

— I need to finish this report today.

Şimdi çıkmam gerekmez.

— I don't need to leave now.

zorunda / zorunda değil

Toplantıya katılmak zorundayim.

— I am obliged to attend the meeting.

Bugün çalışmak zorunda değilim.

— I don't have to work today.

-(y)ebil / -A-m-

Yarın gelebilirim.

— I can come tomorrow.

Şimdi konuşamam.

— I can't talk now.

Bu problemi çözemedik.

— We couldn't solve this problem.

Same action, different modality

Gitmeliyim.

— Personal necessity.

Gitmem gerek.

— Situational necessity.

Gitmek zorundayim.

— External obligation.

Gidebilirim.

— Possibility.

MODALITY REVIEW

by Seda Sürel

Notes

- Modal structures express degree and source, not time.
- Impersonal necessity uses $-mAk$.
- Personal necessity uses $-mA$ + possessive.
- Negative ability uses the $-A-m-$ pattern.
- Negation behaves differently across modal structures.